Yeshayah 26 – "We Have Longed for You"

R' Mordechai Torczyner – torczyner@torontotorah.com

Reminder

Chapter 24 A prediction of destruction, ending with the darkening of the Sun and Moon
Chapter 25 Predicting the downfall of our foes, possibly the end of death – and a big feast?

Chapter 26

1. Structure, perhaps

26:1-2 A call to Jerusalem to welcome us
26:3 Unclear?
26:4-6 Admonishing the Jews to trust Gd
26:7-18 We have longed for G-d in our difficult exile
26:19 A prayer or a promise regarding Techiyat haMeitim
26:20-27:1 G-d promises: A Day of Reckoning for the wicked is nigh; take cover

2. Malbim to Yeshayah 26:1

ביום. היא נבואה עתידה, או נתקיימה בימי חזקיה:

"On that day" – This is a prophecy for the future, or it was fulfilled in Chizkiyahu's day.

3. Preparation Questions

Where does the song (26:1) begin and end? What is its purpose?
Does 26:10 read more smoothly as a statement or a question?
Who are the dead who don't come back to life (26:14) and do come back to life (26:19)?
What is the meaning of יספת in 26:15, and who is the גוי there?
Who are "your dead" in 26:19 who will come back?

4. Rashi to Yeshayah 26:11

ראיתי מדרש אגדה רבים למקראות של פרשה זו עליונה ותחתונה, ואינם מיושבים או על דקדוק הלשון או על סדר המקראות, והוצרכתי לבאר אותה על אפני סדרה.
ומדרש אגדה יש שמבקש הנביא וכו' אמר לו מוטב שיחזו ויבושו, ואין זה אחר הלשון שאין כתוב כאן "הרימה ידך," ועוד שאף התיבה חלוקה מתיבה כיוצא בה - כל "יד רמה" שבמקרא טעמו למטה, וזה טעמו למעלה...

I have seen many *midrishei aggadah* for the verses of this portion, upper and lower, and they do not sit well with the precise language or with the order of the verses, and I have needed to explain it in the way it is structured.
There is a *midrash aggadah* which says the prophet requests, etc., and [Gd] says to him, "Better for them to see and be dismayed," but this does not follow the language, for it does not say, "Elevate Your hand." Further, even this word ["elevate"] is different from other words like it; every use of "*yad ramah*" in Tanach has the accent below [ra-MAH], while here the accent is above [RA-mah].

5. Abarbanel to Yeshayah 26:7

ובאמת צדקו דברי הרב כפי דרך מדרש ההגדה, וכבר התעצם כבודו לחלוק עליהם בזה המקום, כי כן ראוי לעשות למפרש הטוב והישר, לפי שדבריהם ז"ל היו על דרך הסכמה, והיו סומכים ספורי דעותיהם לכתובים, אבל על דרך אסמכתא, ולכן השרישנו הרב הקדוש הזה שהדרש ידרש והמקרא תתישב על פשוטה.
וגם אני ראיתי בדבריו ובדברי שאר המפרשים דרך לא סלולה בפירוש הכתובים האלה, לפי שכולם פירשו אותם מבלי קשור נאות בענינם...

In truth, the [general exegetical] words of the master [Rashi] are justified, along the lines of *midrash aggadah*, but his honour already tried to argue against [the midrashim] here, as is appropriate for a commentator who is good and righteous. Their words [in midrash] are designed to justify [the text], and they align their ideas with the text, but as a link [rather than a translation]. Therefore, our holy master established for us that the *derash* should be extrapolated, but the text should be made to sit along its simple read.
I have also seen in his words and those of the other commentators an unpaved road in explaining these verses, because all of them explained them without a proper connection to their contents…

Rashi / Radak	Abarbanel	Malbim
26:1-3 Jerusalem, Gd, reward our loyalty!	26:1-2 Jerusalem, let this loyal nation enter!	26:1-3 Jerusalem, Shalom, help our returnees!
26:4-19 We should rely on Gd; Gd will bring the wicked low and reward those who are loyal even in their suffering; A plea for that to happen	26:3-6 Gd, reform us to rely on You, and bring peace! Yeshayah replies: Rely on Gd to deliver.	26:4-6 Jews, trust in Gd alone, not the city or shalom, and you will have no fear
.26:20-27:1 Gd replies: Be good, and wait patiently. Gd is coming for the war of Gog/Magog	26:7-18 Gd, You are righteous, but why do wicked nations thrive while loyal Jews suffer? And how will future redemption help those who die now? Still, we believe!	26:7-11 Gd, You are righteous, but why do wicked nations thrive while loyal Jews suffer? This enables free will, but the time for reckoning is here!
	26:19-27:1 Gd replies: The righteous who died will return, justice will be served. Patience!	26:12-17 We have been punished, we deserve peace. You elevated the others, and for what? While we have been loyal and received nothing
		26:18-19 Our birth pangs produce a prophecy saying salvation is only in the eternal world
		26:20-27:1 Divine pledge: Reward/punishment are nigh!

6. Abarbanel to Yeshayah 27:1

ואין ספק אצלי שלאדום וישמעאל קרא כן, שאחד מהם הוא נחש מתפשט מן הקצה אל הקצה, שהוא ישמעאל המושל ברוב יישוב בני אדם, ולכן קראו "בריח", רוצה לומר מבריח מן הקצה אל הקצה, ואת אדום קרא "נחש עקלתון" להיות מעוקל במעשיו. כאלו אמר שעם היות שעתה הקב"ה יסביר פנים אל אדום וישמעאל בחטאת ישראל, ועל כן רבו כמו רבו עד היותם כמו לויתן הנחש הגדול, הנה בזמן ההוא יפקוד ד' עליהם בחרבו הקשה להחריבם. וגם שאר מלכי האדמה שאינם מאמונתם ולא מהמונם, אשר בקצות היישוב יחריב וימס, ולכן אמר "והרג את התנין אשר בים." ורש"י פירש שלשת התנינים שנזכרו בפסוק הזה על אשור ומצרים ואדום, יהיה מה שיהיה יאמר הנביא שד' יתברך ינקום נקמתו מהאומות ויחריבם...

I have no doubt that it is talking about Rome and Yishmael. One of them is the snake who extends from one end to the other, Yishmael, who reigns over most of human civilization, and so it is called *bariach*, meaning it races [*mavriach*] from one end to the other. And it calls Rome *nachash akalaton* because it is crooked [*me'ukal*] in its deeds. As if to say that even though Gd shows favour to Rome and Yishmael now due to the sins of Israel, and therefore they have become great to the point of being like the Leviathan, the great serpent, but at that time Gd will bring upon them His harsh sword to destroy them. Also, the other kings of the land, who are not of their faiths or multitudes, who are at the ends of civilization, He will destroy, and so it says, "And He will kill the *tanin* in the sea." And Rashi explained the three *taninim* mentioned in this verse as Assyria, Egypt and Rome. Whatever it is, the prophet says that Hashem will take His revenge against the nations and destroy them…

	Rashi/Radak	Abarbanel/Malbim
The song	Ends in 26:19	Ends in 26:6
26:10-11 crushing the wicked	Descriptive	Prescriptive
26:14 the dead who don't return	The wicked – an observation	The righteous – a challenge
26:15	Elevation of the Jews	Elevation of the nations
26:19 "Your dead"	We address Gd (Rashi)	Gd addresses us (& Radak)

7. Radak to Yeshayah 26:19

אז בעת הישועה יחיו מתיך... וכבר כתבנו בתחילת פרשה זו שהיא ביום ההוא יושר השיר הזה, והשיר הוא ענין הפרשה הזאת עד זה הפסוק.
Then, at the time of Salvation, your dead will live… We already wrote at the start of this portion that this song will be sung on that day, and the song is this portion, until this verse.

8. Malbim to Yeshayah 26:6

עד כאן דברי השיר, מכאן ואילך ישפוך החוזה רגשות נפשו ומתפלל על שלות הרשעים ויסורי הצדיקים:
The song is until here. From here on, the prophet pours out his feelings before Gd, praying regarding the tranquility of the wicked and the suffering of the righteous.

9. Rashi to Yeshayah 26:10-11

"יוחן רשע" - בארץ נכוחות ירושלים ובית המקדש, יעול לשלול ולבוז ולהשחית. "בל יראה גאות ד'" - לא חשב בעיניו גדלך... נסתלקה יד גבורתך מעל צריך, "בל יראו... קנאת עם" בטובה שתיטיב לעמך, אף בעצמן יראו משפט נקמתך שתאכלם האש:
"The wicked will receive favour" – in the land of justice, Jerusalem and the Temple, he will act corruptly, despoiling and destroying. "He will not see Divine greatness" – He does not value Your greatness in his eyes… The hand of Your might has been removed from Your foes, "lest they see… the indignation of Your nation" the good You will provide for Your nation. Even (?) in themselves they will see Your vengeance, as fire will consume them.

10. Radak to Yeshayah 26:10

יוחן רשע - ופירושו בתמיה, אמר יוחן רשע והוא לא למד צדק בעבור משפטיך, כי אמר אינם למוסר אלא מקרה הוא בעולם...
"The wicked will receive favour" – In shock. He says, "Shall the wicked receive favour? He has not learned justice for Your law!" [The nations] say [the punishments] are not instruction, but are happenstance…

11. Abarbanel to Yeshayah 26:10

וכי דבר ראוי והגון הוא שירוחם ויוחן הרשע, שלא למד הצדק מימיו, ובארץ נכחות שהיא ארץ ישראל יעול, ויעשה חמס ולא יהלל גבורתך...
Is it appropriate and right that the wicked should receive mercy and favour, the one who has never learned justice, and who acts corruptly in the land of justice, Israel, and who performs *chamas* and does not praise Your might…

12. Rashi to Yeshayah 26:14

מתים בל יחיו - הלא פקד' עליהם כבר ותשמיד' באמרי פיך...
"The dead will not live" – You already punished them, destroying them with Your mouth's order…

13. Radak to Yeshayah 26:14

ואלהי העמים ההם שלא פנינו אליהם בגלות כי הם מתים ואין בהם ממש, ופירוש "לא יחיו" אין בכם חיות והם כמו המתים שלא יקומו כמו שאמר "ממקומו לא ימיש (ישעיה מו:ז)":
And the gods of those nations, to whom we did not turn in exile, for they are dead and have no substance. "Shall not live" – they have no life, they are as the dead, in that they don't stand. As in, "From his place he will not move."

14. Malbim to Yeshayah 26:14

וכי ראוי שע"י שקדשו שמך ימותו מיתת עולם?
Is it appropriate that because they sanctified Your Name, they should die forever?

15. Rashi to Yeshayah 26:15

"יספת לגוי" לישראל יספת להם תורה וגדולה וכבוד. וכל כמה שיספת להם, נכבדת, שהם מודין ומשבחין לפניך על כל הטובה. הרי בטובתם כך עושים ישראל לפניך קילוס וכבוד. ובצר להם...
"You added to the nation" – You added to Israel Torah and greatness and honour. And as much as You added, You were honoured, for they thank and praise before You, for all of the good. When they receive goodness, Israel praises and honours You. And in their trouble…

16. Radak to Yeshayah 26:15

אותה השמות השמדת ואבדת, אבל הגוי שהוא לך יספת והגדלת להם, כל טובה יספת להם, לפי שנכבדת עמהם ולא עם הגוים האחרים...
You destroyed with this destruction, but the nation that is Yours, You added and elevated them, all benefit You added for them, because You were honoured with them and not with the other nations…

17. Abarbanel to Yeshayah 26:15

לבני ישראל עשית שמד ואבוד כל זכר, ולגויי האומות עשית תוספת עצומה, והרחקת את גבולם עד מרחוק... ואמר "נכבדת" שהוא מהנפעל, כאומר כנגד ד', האם נכבדת וקבלת כבוד ורוממות לפי שיספת לגוי ורחקת כל קצוות ארצותם? באמת לא קבלת כבוד מזה...
To Israel You performed destruction, eliminating all memory, and for the nations You performed great additions, distancing their boundaries far away… And it said "you were honoured", by others, as if saying opposite Gd, "Were You honoured, did You receive honour and elevation, because You added for that nation and distanced all of the boundaries of their lands? In truth, You did not receive honour from this…"

18. Rashi to Yeshayah 26:19

כאן התפלל שיחיו הצדיקים. בבקשה ממך, יחיו אותן שמומתין עליך! יצא דבר מלכות מלפניך לומר "נבלתי יקומון" נבלות עמי שנבלו עצמן עלי להם תהי תקומה! זו חילוף למה שכתוב למעלה "רפאים בל יקומו," אבל אלו יקומון:
Here he prayed that the righteous live. Please, may all who were killed for You live! May the word of the King emerge from before You, saying, "My corpses will rise," the corpses of My nation, who killed themselves for Me, should rise! This is the opposite of what is written above, "Ghosts shall not rise," but these shall rise.

19. Abarbanel to Yeshayah 26:19

ראה ראיתי עיקר תלונתך, שהיא על מתי עמך שמתו בגלות ולא ראו בטובה, וחשבת שבל יראו בתשועת ד', אך אין הדבר כמו שאמרת "מתים בל יחיו רפאים בל יקומו," אבל הוא ההפך שבזמן ההוא יחיו מתיך, רוצה לומר מתי עמך שמתו בגלות בידי שמים, ו"נבלתי" שהם הנהרגים על קדושת שמי, שעל כן קראם "נבלתי" בכנוי, אלו ואלו יקומו כולם מקבריהם בזמן הגאולה...
I have seen your essential complaint, regarding the dead of your nation, who died in exile and never saw the good. You thought they would not see Divine salvation. But it is not as you have said, "The dead will not live, ghosts shall not rise," but the opposite. At that time, your dead shall live, meaning the dead of your nation, who died in exile at the hand of Gd. And "My corpses", those killed for the sanctity of My name, such that I call them "My corpses". These and these shall rise, all of them, from their graves, at the time of redemption…

<u>Review Questions</u>

Who is Yeshayah's audience for this prophecy, and how do we know that?
What is the key description of the Jews in this chapter?
What is the key description of Gd in this chapter?
What is the "song" in this chapter?
Who is it who "does not return to life" in 26:14?
Who are "your dead" who return to life in 26:19?